

**Här Fernand Etgen
President vun der Chambre
des Députés**

Lëtzebuerg, den 15. Dezember
2022

Här President,

Esou ewéi den Artikel 80 vum Chambersreglement et virgesäit, bieden ech Iech, dës parlamentaresch Fro un den Här Minister fir Sport an d'Madamm Gesondheetsministesch weider ze leeden.

Laut der WHO soll all Erwuessener op mannst 2,5 bis 5 Stonnen Sport pro Woch maachen. D'Kanner sollen mindestens 1 Stonn Woch pro Dag maachen. D'sportlech Aktivitéiten hunn e signifikanten positiven Afloss op di mental a physesch Gesondheet vun de Kanner an hëlleft präventiv Krankheeten wéi Kriibs, Diabetes oder kardiovaskuläre Krankheeten entgéint ze wierken. Och kann de Sport eben verhënneren, dass sech d'Iwwergewicht bei de Kanner entwéckelt. An der QP n°5098 huet d'Ministesesch geäntwert, dass den Taux vun de Kanner mat Iwwergewicht nëmmen ganz liicht vun 2019 op 2020 geklommen ass, an deem vun der Adipositas zum Deel méi staark geklommen ass (bei de Kanner am Secondaire).

An Däitschland hunn di 2 Ministere vum Sport an der Gesondheet kierzlech e Plang virgestallt fir dass no der Corona-Pandemie rëm méi Kanner sportlech Aktivitéite maachen. Zu Lëtzebuerg haten mir jo de Plan de Relance 1.0 an de Plan de Relance 2.0 fir de Lëtzebuenger Sport an der Pandemie ze ënnerstëtzen.

An dësem Kontext géif ech gäre folgend Froen un d'Ministere stellen:

- Wéi vill Stonne Sport maachen d'Kanner an der Moyenne pro Woch zu Lëtzebuerg?
- Wéi vill Stonne Sport maachen d'Erwuessener an der Moyenne pro Woch zu Lëtzebuerg?

- Wou leie mer mat dëse Statistiken am europäesche Vergläich?
- Wéi huet sech dat duerchschnëttlech Gewiicht vun de Kanner während der Covid.Pandemie entwéckelt? Wéi gesäit et zu Lëtzebuerg mat der Fettleiwegkeet aus, esou wuel bei de Kanner ewéi bei den Erwuessenen?
- Huet di Zuel während an no der Pandemie zougeholl?
- Wann jo wei wëllen d Ministeren dësen Trend stoppen?
- Kann de Minister schonn en Bilan zéie wat de Plan de Relance 2.0 ugeet?
- Wat war den Impakt vun den zwee Plan de Relance'en, notamment op d'Gesondheet vun de Kanner?
- Plangt d'Regierung e weidere Plan de Relance, zum Beispill änlech dem dätsche Modell, fir di Zäit no der Corona-Pandemie?

Här President ech bieden Iech mäin déifste Respekt unzehuelen.

Nancy Arendt

Deputéierten

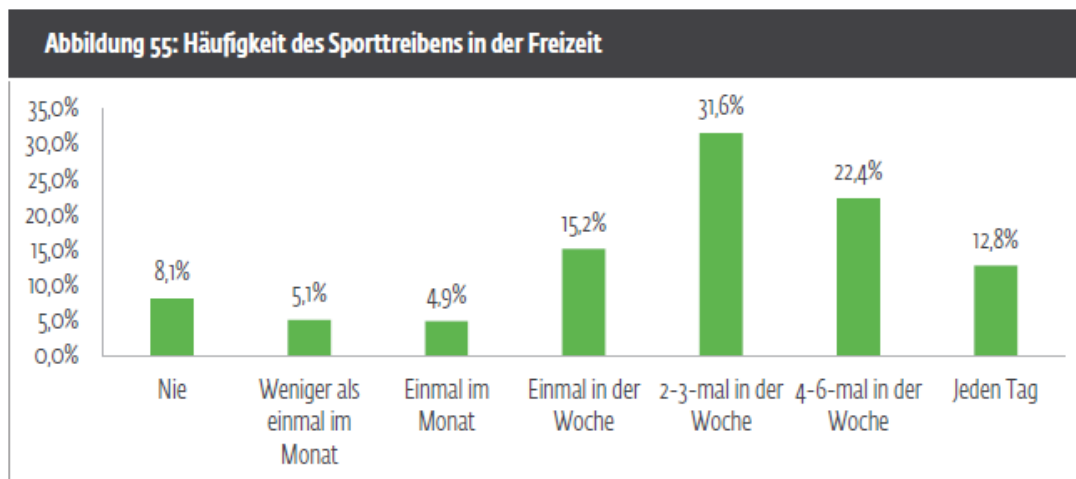
Gemeinsam Äntwert vum Här Sportsminister an vun der Madamm Gesondheitsministesch op d'parlamentaresch Fro n° 7387 vum 15. Dezember 2022 vun der honorabeler Deputéiert Madamm Nancy Arendt.

1. Wéi vill Stonne Sport maachen d'Kanner an der Moyenne pro Woch zu Lëtzebuerg?

Aus enger gesondheetlecher Perspektive, ass et net onbedéngt d'Unzuel un Sportstonnen, mee éischer d'Frequenz an d'Dauer vun moderater oder intensiver kierperlecher Bewegung par rapport zu den Recommendatiounen vun der Weltgesundheitsorganisatioun (WHO) déi moossgend sinn.

D'Donnéeën vun 2018 aus der Health Behaviour in School-aged Children Etude (HBSC) weisen, dass insgesamt 35.2% vun de Jugendlecher (12-18 Joer) op mannst 4 Mol an der Woch kierperlech aktiv sinn (47.3% bei Jongen an 23.3% bei de Meedercher)¹.

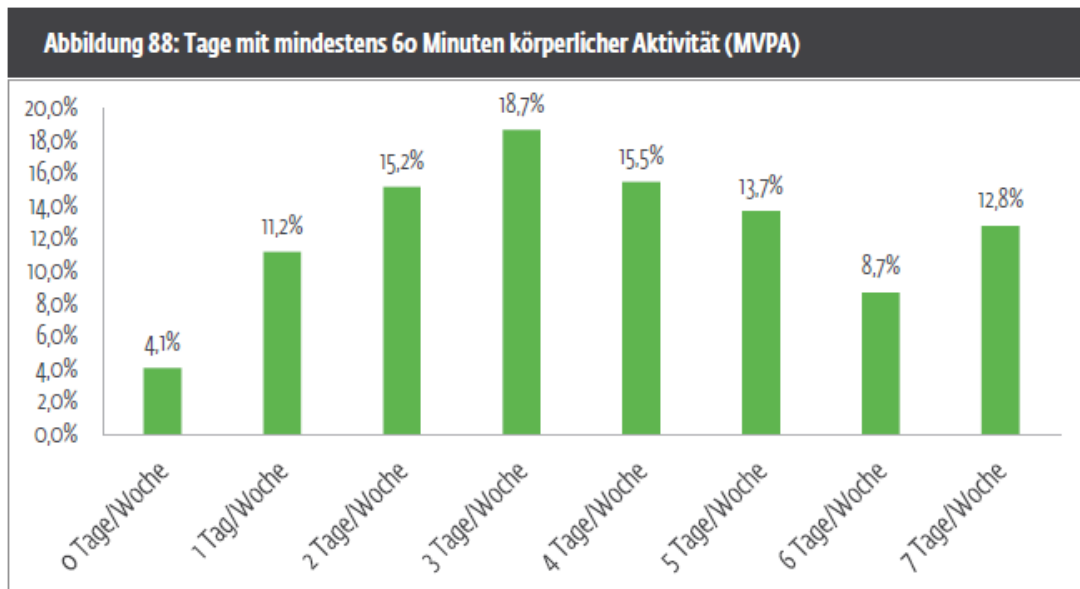
Op d'Fro „Wie häufig treibst du normalerweise in deiner Freizeit Sport, so dass du dabei außer Atem kommst oder schwitzt?“ ass Folgendes geäntwert ginn:

¹ HBSC Luxembourg – Homepage of the project “Health Behaviour in School-aged Children” Country Team Luxembourg [Internet]. [cited 2022 Dec 20]. Available from: <https://hbcs.uni.lu/>

Op d'Fro: „An wie vielen der vergangenen 7 Tage warst du mindestens für 60 Minuten pro Tag körperlich aktiv? Zähle bitte die gesamte Zeit zusammen, die du pro Tag körperlich aktiv warst“ ass Folgendes geäntwert ginn:

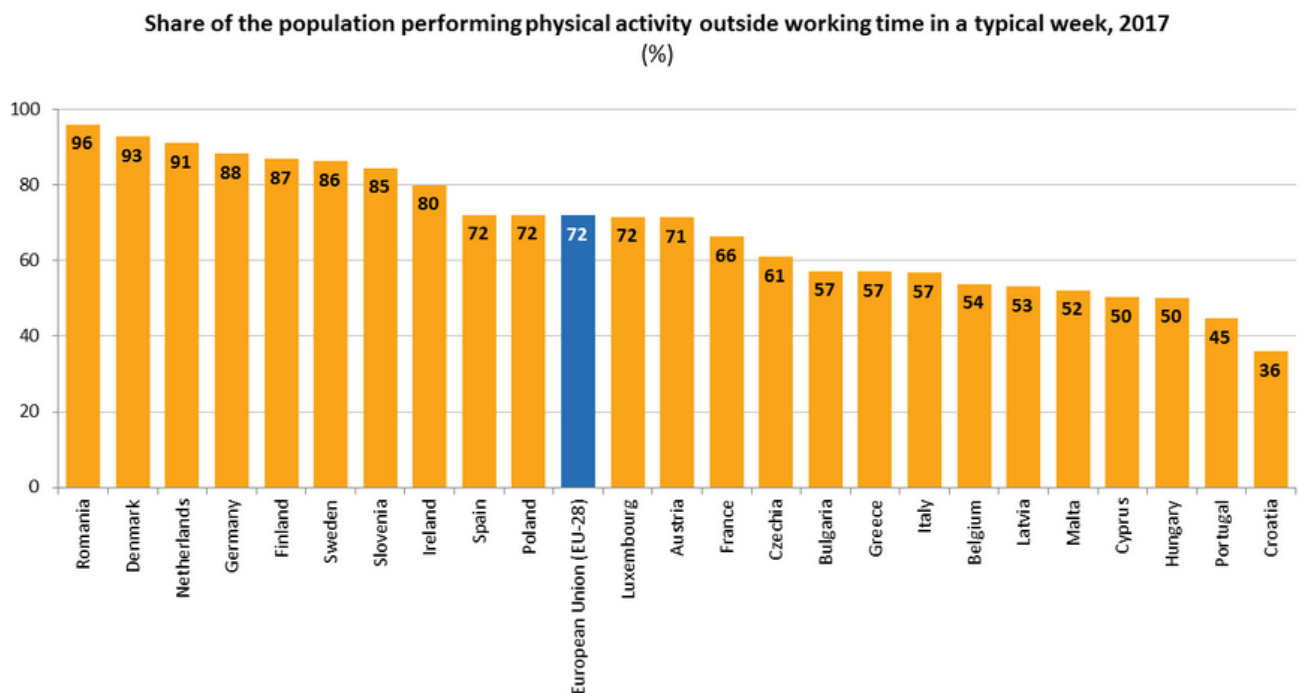
2. Wéi vill Stonne Sport maachen d'Erwuessener an der Moyenne pro Woch zu Lëtzebuerg?

D'Donnéen vum der European Health Interview Survey (EHIS) vum 2019 weisen, dass 40.8% vum de Résidenten zu Lëtzebuerg iwwert 18 Joer op mannst 150 Minutten Ausdaueraktivitéiten pro Woch maachen. Nëmme 26.5% maachen Muskelopbautraining op mannst 2 Mol an der Woch. D'WHO recommandéiert fir Erwuessener op mannst 150 Minutten Ausdauer an op mannst 2 mol pro Woch Muskelopbau.

3. Wou leie mer mat dëse Statistiken am europäesche Vergläich?

D'Eurostat Donnéeën vun 2017 weisen, dass Lëtzebuerg vergläichbar ass mat der europäescher Moyenne vun der physischer Aktivitéit ausserhalb vun der Aarbechtszäit².

4. Wéi huet sech dat duerchschnëttlech Gewiicht vu de Kanner während der Covid-Pandemie entwéckelt? Wéi gesäit et zu Lëtzebuerg mat der Fettleiwegkeet aus, esou wuel bei de Kanner ewéi bei den Erwuessenen?

D'Gewiicht bei Kanner ass mat Virsicht ze betruechten, well de normalen Wuesstem un der natierlecher Gewiichtsteigerung bäidréit. Konkret Donnéeën zum Gewiicht bei der Kanner während der Pandemie huet den Gesondheitsministère aktuell keng. D'HBSC Etude fir 2022 ass gemaach ginn, allerdéngs sinn d'Donnéeën nach net ausgewäert ginn.

Et kann een partiell Zifferen ginn: am Enseignement fondamental hunn, vun 32.576 Kanner tëschent 4 an 12 Joer déi vun der médecine scolaire 2021/2022 ënnersicht gi sinn, 4.77 % en BMI den eng Obésitéit uweist (par rapport zu 2018/2019, 4.62% bei 27.855 Kanner die ënnersicht goufen). Fir den Enseignement secondaire fir d'Joren 2021/2022, waren 12 % vun 11.701 Schüler an der Obésitéit (par rapport zu 2018/2019, mat 5.25 % vun 16.231 Schüler).

² How much exercise do you do in a week? - Products Eurostat News - Eurostat [Internet]. [cited 2022 Dec 20]. Available from: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20190328-1>

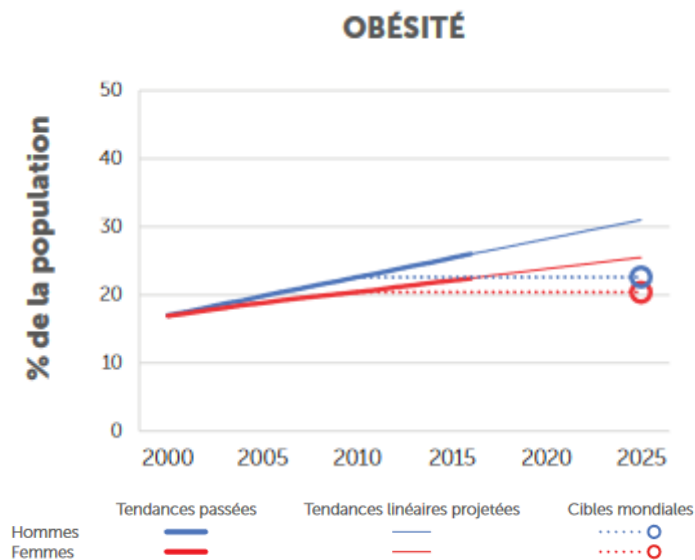
An Amerika ass erausfonnt ginn dass 19.3% vun den Jugendlecher (2-19 Joer) virun der Pandemie am Joer 2019 fettleiweg waren, an een Joer méi spéit dës Zuel op 22.4% geklommen ass ³.

An England ass den Taux vun Fettleiwegkeet bei 4-5 Jäeregen vun 9.9% fir d'Joer 2019 op 14.4% fir d'Joer 2020 geklommen⁴.

An England ass den Taux vun Fettleiwegkeet bei 10-11 Jäeregen vun 21% am Joer 2019 op 25.5% am Joer 2020 geklommen⁵.

Eng Étude huet allgemeng erausfonnt, dass an verschiddenen Länner d'Fettleiwegkeet bei de Kanner zougeholl huet. Et kann een deemno dovun ausgoen, dass dëst och zu Lëtzebuerg den Fall ass⁶, mee zu dësem Zäitpunkt ginn et nach keng aktuell Donnéeën fir Lëtzebuerg déi dëst beleeën.

Virun der Pandemie, huet een zu Lëtzebuerg an a ganz Europa en allgemengen Trend no uewen vun der Fettleiwegkeet kéinten feststellen ⁷.

³ Lange SJ, Kompaniyets L, Freedman DS, Kraus EM, Porter R, Blanck HM, et al. Longitudinal Trends in Body Mass Index Before and During the COVID-19 Pandemic Among Persons Aged 2–19 Years — United States, 2018–2020. *MMWR Morb Mortal Wkly Rep.* 2021 Sep 17;70(37):1278–83

⁴ Childhood obesity in England soars during pandemic | Obesity | The Guardian [Internet]. [cited 2022 Dec 20]. Available from: <https://www.theguardian.com/society/2021/nov/16/childhood-obesity-in-england-soared-during-pandemic>

⁵ Childhood obesity in England soars during pandemic | Obesity | The Guardian [Internet]. [cited 2022 Dec 20]. Available from: <https://www.theguardian.com/society/2021/nov/16/childhood-obesity-in-england-soared-during-pandemic>

⁶ Stavridou A, Kapsali E, Panagouli E, Thirios A, Polychronis K, Bacopoulou F, et al. Obesity in Children and Adolescents during COVID-19 Pandemic. *Child (Basel, Switzerland).* 2021 Feb;8(2)

⁷ Maladies non transmissibles Luxembourg 2018 profil du pays [Internet]. [cited 2022 Dec 21]. Available from: <https://www.who.int/fr/publications/m/item/noncommunicable-diseases-lux-country-profile-2018>

7. European Health Interview Survey (EHIS): Obésité, Nutrition et Activité physique – 3ème vague - 2019 (Fact sheet) — Luxembourg Institute of Health [Internet]. [cited 2022 Dec 21]. Available from:

<https://researchportal.lih.lu/en/publications/european-health-interview-survey-ehis-obésité-nutrition-et-activi>

Etude-HBSC 2014: 12.1% vun de Kanner waren iwegewiichteg, 2.8% waren fettleiweg

Etude HBSC 2018: 14.8% vun de Kanner waren iwegewiichteg, 4.1% waren fettleiweg; 1 vun 5 Kanner waren iwegewiichteg oder fettleiweg.

EHIS 2014: 32.3% vun den Erwuessener waren iwegewiichteg, 15.6% waren fettleiweg (47.9% BMI>25)

EHIS 2019: 31.9%, vun den Erwuessener waren iwegewiichteg, 16.5% waren fettleiweg (48.4% BMI>25) (7)

5. Huet di Zuel [vun der Fettleiwegkeet] wärend an no der Pandemie zougeholl?

Mir verweisen op déi virrecht Äntwerten.

6. Wann jo wei wëllen d'Ministeren dësen Trend stoppen?

D'Gesondheitsdirektioun ass am gaangen e Programm fir d'Preventioun vun der Fettleiwegkeet an den Diabetes Type 2 duerch Promotioun vun der physescher Aktivitéit zesummen ze stellen. Zesummen mat de Partneren soll dësen Programm 2023 ulafen, deen spezifesch Aktiounen virgesäit déi sech souwuel un Kanner wéi och un Erwuessener richten. Ausserdeem cibléiert dësen Programm och d'Gesondheitsberuffler fir si speziell op d'Gewichtszounam an déi physesch Aktivitéit vun Erwuessener an Kanner ze sensibiliséieren.

7. Kann de Minister schon en Bilan zéie wat de Plan de Relance 2.0 ugeet?

De Sportsministère hat am Plan de Relance 2.0 eng Rëtsch vu Mesuren innerhalb vu 8 Punkten ënnerdeelt:

Beim Punkt 1, also deem vun den *Aides spécifiques forfaitaires pour les clubs de sport affiliés et régissant un sport de compétition* si ee Montant vun 1.397.190 Euro ausbezuelt ginn.

Am Punkt 2 goug et ëm *d'Participation aux frais d'inscription aux compétitions européennes*. Hei gouf just fir d'Joer 2021 ee Montant vun 75.920 Euro ausbezuelt.

Beim Punkt 3, "Go to Sports" goufen insgesamt 4.888 Bongen honoréiert. Dës Bongen am Wäert vu 50€ si gläich ze stelle fir nei Lizenze bei Kanner a Jugendlecher ënner 16 Joer.

Dann gouf et nach ënnert dem Punkt 5 eng *Participation aux frais de formations liées au digital*, wou ee Veräin bis zu 500 Euro kann bäigeluecht kréien. Heifir koume ganzer 7 Demanden eran.

De Punkt 7 war *d'Participation au financement d'infrastructures sportives en plein air promouvant l'activité physique et le sport loisir*. Hei goufen bis op den haitegen Dag insgesamt 27 Projeten an 24 verschidde Gemengen ëmgësat. Déi Gesamtausgab heifir ass 796.390 Euro. Dës verdeelt sech

op 87.050 Euro fir d'Joer 2021, 134.340 Euro fir d'Joer 2022 an 581.000 Euro fir d'Joer 2023 déi schonn engagéiert gi sinn.

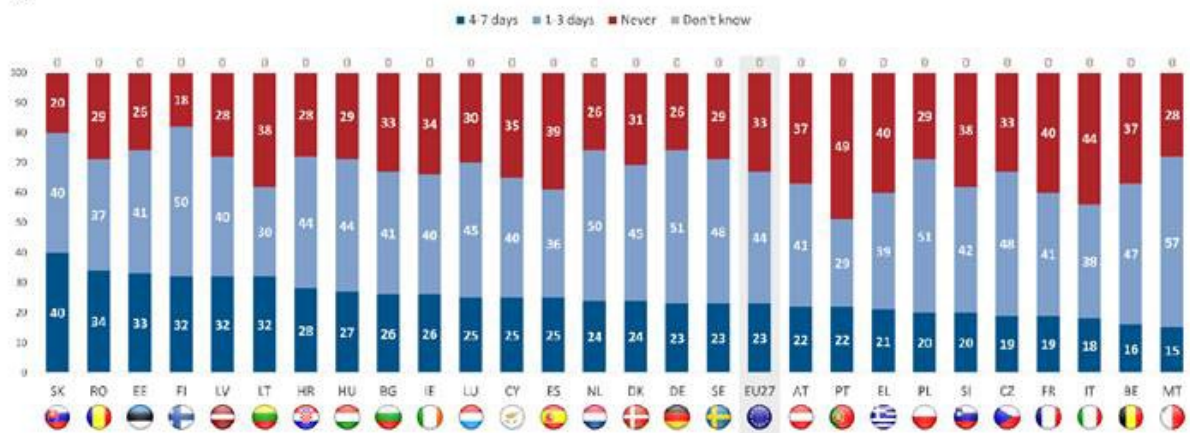
Fir d'Sensibiliséierungs Campagne "Du bass de Veräin. Géff Bénévole." goufen nieft de verschidde Video'en, déi iwwert sozial Medien diffuséiert gi sinn, och 685 Affichen a 450 Banneren a de verschidde Sportsinfrastrukturen opgehaangen, a dëst fir Wichtigkeet vu der Thematik ze visualiséieren.

An dësem Kontext kann een och nach derbäi fügen, datt de Sportsministère am Kader vum Plan de Relance 2.0 eng Promotiouns- a Sensibiliséierungscampagne mam Numm "The Move" fir déi fënnef gréissten Mannschaftssportaarten (FLF, FLH, FLBB, FLVB, FLTT) lancéiert hat. Dës Campagne, déi jo virun allem fir d'Kanner a Jonker ugeduecht war, ass iwwert déi hautdesdaags gängeg sozial Medie gelaf.

8. Wat war den Impakt vun den zwee Plan de Relance'en, notamment op d'Gesondheet vun de Kanner?

Wat dës zwee Plan de Relance'en um Terrain bruecht hunn, kann een aus dem Eurobarometer 525 enthuelen, deen am September 2022 publizéiert ginn ass. An dësem Eurobarometer ass sech ënnert anerem mat Sport a Bewegung beschäftigt ginn, an aus dësem geet ervir, datt Lëtzebuerg am europäesche Verglach an der éischter Hallschent vun den EU-Länner, bzw och iwwert dem EU-Duerchschnëtt ass.

Q83R In the last 7 days, on how many days did you do vigorous physical activity like lifting heavy things, digging, aerobics or fast cycling? (%)

Base: If practices a sport or a physical activity (N=19,246)

Hei ginn et vu Lëtzebuenger Säit folgend Feststellungen:

1. Deemno maachen 45 % (+5) vun de Leit zu Lëtzebuerg 1 bis 3 mol an der Woch Sport (déi europäesch Moyenne ass 44%).
2. 25 % vun den Awunner (+1) maachen dëst esouguer 4 bis 7 mol an der Woch (déi europäesch Moyenne ass bei 23 %)
3. 30 % (-5) maache kee Sport (europäesch Moyenne 33 %)

Ze erwänen ass, dass an der éischter Feststellung ee Gewënn vu 5 % ze verzechnen ass par rapport zum Dezember 2017. Wat d'Rubrik vun den Aktivsten ugeet, ass et ee Plus vun 1% an bei den Net-Aktiven ee Réckgang vu 5 %.

Dëst ass allem an allem e positiven Trend, an dat trotz der COVID 19-Pandemie. Ze berücksichtegen ass awer, dass mir keng Daten vun 2020 hunn, an deemno kee klassesche Verglach vu Pre- a Post COVID 19-Pandemie hunn.

Aus dëser Studie ginn awer och nach folgend Feststellungen betreffend der Dauer vum Sport ervir:

Während der COVID19-Pandemie hunn zu Lëtzebuerg,

- 13% opgehalen Sport ze maachen (europäesch Moyenne ass 18 %)
- 42 % weider Sport gemaach, awer manner wéi virdrun (europäesch Moyenne ass 34%)
- 29 % weider Sport gemaach op dem selwechten Level wéi virdrun (europäesch Moyenne ass 34%)
- 14 % weider Sport gemaach, an dëst esouguer méi wéi virun der COVID19-Pandemie (europäesch Moyenne ass 9%)

Eng weider interessant Ausso ass awer och nach, datt 6 % vun de Leit zu Lëtzebuerg uginn fir méi Sport no der COVID19-Pandemie wëllen ze maachen. Déi europäesch Moyenne ass 7 %. Des weideren ass ze soen, dass den Eurobarometer hei keen Ënnerschied tëscht den Alterstranchen mécht, mee just en Duerchschnëtt publizéiert huet.

9. *Plangt d'Regierung e weidere Plan de Relance, zum Beispill ähnlech dem däitsche Modell, fir di Zäit no der Corona-Pandemie?*

De Sportsministère huet jo bekanntlech am Januar 2021 säi Konzept LTAD – Lëtzebuerg leeft Sport lancéiert. Hei geet et dorëms, fir bei de Bierger eng liewenslaang Begeeschterung fir de Sport an d'Bewegung ze entfachen an esou Lëtzebuerg mëttelfristeg zu engem Sportland ze maachen.

Et gëllt elo fir dës Philosophie mam Leitmotiv *“Lëtzebuerg leeft Sport”* an all senge Facetten op den Terrain ze bréngen. Schliisslech geet d'Bedeutung vu Sport a Bewegung fir d'Allgemengheet wäit iwwert déi reng kierperlech Aktivitéit eraus, well si huet Schnëttstelle mat Theme wéi Bildung, Jugend, Senioren, Fräizäit, Integreatioun a Gesondheet.

De Sport schléit Brécken tëschent Mënschen vun ënnerschiddlecher sozialer a kultureller Hierkonft an hëlleft Virurteeler ofzebauen, Minoritéiten ze integréieren an Wäerter ze vermëttelen.

Den Ament ginn Verdéiwungen heizou op villen Ebenen gemaach. Sou sinn etlech Federatiounen, amgaangen d'LTAD – Lëtzebuerg leeft Sport Philosophie op hir Sportart erfzebréchen. An dësem Kontext muss een erwänen, datt dowéinst och am Budget pluriannuell déi néideg Mëttelen virgesinn sinn fir eng besser Personalentwécklung bei de Federatiounen ze erméiglechen. Sou wëlle mir d'Federatiounen ënnerstëtzen fir ee Chargé de formation anzustellen. Dësen ass dann den Uspriechpartner beim Ausschaffen vun de Formatiounen, souwéi och de Verrieder an der Programmkommissioun.

Ee weidere Punkt aus dem Regierungsprogramm ass, datt aus der ENEPS, also der École nationale de l'Éducation physique et des Sports, den INAPS, den Institut national de l'activité physique et des Sports gëtt. Dëse Projet de loi ass jo bekanntlech um Instanzewee. Et geet hei dorëms, datt dëst Institut niewent dem Volet vun der Formatioun vun de cadres techniques an administratives vun de verschiddenen Sportsaktivitéiten zu engem Kompetenzzentrum fir Sport a Bewegung gëtt.

Een aneren Hiewel huet de Sportministère sech ginn, duerch d'Ënnerstëtzung vun de Gemengen beim Astellen vun engem lokale Sportkoordinator. Bei dëser Funktioun, geet dorëms fir an enger Gemeng eng Persoun als Facilitateur a Bindeglied tëschent allen Acteuren aus dem Bewegungs- a Sportsberäich ze sinn. Dat geet vun der Maison relais iwwert d'Sportveräiner, d'Lasep bis zum Senioresport.

De lokale Sportkoordinator soll als Motor an Dréischeif fir d'Förderung vun der Bewegung an dem Sport innerhalb vu senger Gemeng wierken.

Nieft all deene Mesuren, preparéiert sech de Sportminister awer och e weidere Plan de relance ze definéieren am Fall wou dee néideg wär. Des Eventualitéit géif dat och mat allen implizéierten Acteuren diskutéiert ginn.

Luxembourg le 18 janvier 2023

Le Ministre des Sports

(s.) Georges Engel